

La sisena dona d'Enric VIII

D'ençà que el gran Charles Laughton el va interpretar l'any 1933 a *La vida privada d'Enric VIII*, la fascinació del cinema i la TV per la figura del rei anglès més conegut de la dinastia dels Tudor ha estat una constant que no ha sabut d'èpoques ni formats. La llista és llarga i prestigiosa: des de Robert Shaw -nominat a l'Oscar per *Un home per a l'eternitat*, pel·lícula centrada en el seu enfrontament amb Thomas More-, passant pel gran Richard Burton a *Anna dels mil dies* -sobre el seu matrimoni amb Anna Bolena-, fins a la brillant sèrie *Els Tudor*, on l'encarnava el camaleònic Jonathan Rhys-Myers. El personatge d'Enric VIII ha capitalitzat la pantalla gran per la seva personalitat volcànica, visceral i despiadada, que el va fer casar sis vegades. Les seves sis dones van tenir destins ben diversos: dues van morir cruelment decapitades (Catherine Howard i Anna Bolena), d'altres dues se'n va divorciar (Anna de Cleves i Catalina d'Aragó) i una altra va morir de part (Jane Seymour). Només la sisena i darrera, Catherine Parr, el va sobreviure, a la mort del rei l'any 1547.

I és precisament aquest personatge, el de Catherine Parr, el que protagonitza *L'última reina*, el darrer treball del director brasiler Karim Aïnouz, que aquest estiu recuperem en les tradicionals reposicions d'estiu en versió original. Presentada a competició al Festival de Canes de 2023, els atzars de la distribució van fer que la pel·lícula no s'estrenés al mercat espanyol fins al mes de febrer passat i sense la rellevància que segurament hauria merescut. I és que *L'última reina* és un film absolutament reivindicable, no només perquè ens descobreix potser la més desconeguda de les esposes d'Enric VIII, sinó perquè el seu caràcter reformista i reivindicatiu la converteixen en un personatge avançat al seu temps i de plena actualitat. I l'apropament que en fa Aïnouz s'allunya de la convencionalitat: no estem davant un film "d'època" en el sentit literal, sinó davant una pel·lícula que transcendeix els elements figuratius com el vestuari i l'ambientació per aprofundir en la psicologia dels personatges i les intrigues de la cort.

A diferència d'algunes de les pel·lícules i sèries anteriorment referenciades, *L'última reina* està explicada sempre des del punt de vista de Catherine Parr, mentre que Enric VIII adopta un perfil més secundari i és l'antítesi dolorosament decrepita -un rei malalt que patia d'obesitat extrema, gota i una úlcera a la cama- davant la vitalitat i energia de la seva darrera esposa. De fet, Catherine Parr va començar a servir a la cort com a

LA ÚLTIMA REINA

Firebrand

País: Regne Unit, 2023

Direcció: Karim Aïnouz

Guió: Henrietta Ashworth, Jessica Ashworth

Intèrprets: Alicia Vikander, Jude Law, Eddie Marsan, Sam Riley

Gènere: Drama, Thriller

Durada: 120 min

Idioma: anglès

Subtítols: castellà

dama de companyia de Maria Tudor, la filla primogènita d'Enric VIII, fruit del seu matrimoni amb Catalina d'Aragó. Paral·lelament, va ser amant de Thomas Seymour, el germà de Jane Seymour, la tercera dona d'Enric VIII, morta durant un part, fins que es va casar amb el rei quan tenia trenta anys i el monarca ja passava dels cinquanta. Durant els seus anys com a reina consort, l'alta cultura i el nivell intel·lectual de Parr van ser clau per la reconciliació del rei amb les futures reines Maria Tudor i Isabel I, amb les quals es va bolcar proporcionant-los una educació d'alt nivell.

Però el més destacat de la seva biografia, i un dels episodis clau en els quals se centra la pel·lícula de Karim Aïnouz, és la seva enèrgica activitat religiosa d'idees reformistes amb les quals s'oposava a l'anglicanisme d'Enric VIII, que anys abans havia provocat un cisma trencant les directrius de l'Església anglicana amb el catolicisme que emanava del papa de Roma. A més, *L'última reina* també emergeix com un film de reivindicació feminista en una època marcadament masculinitzada, quan Catherine Parr va exercir de reina regent en la darrera campanya bèl·lica que Enric VIII va emprendre a França l'any 1544. Amb l'enèrgica direcció del director brasiler i les brillants interpretacions d'Alicia Vikander -feia anys que l'actriu sueca no estava tan bé a la pantalla gran- i un desconegut Jude Law -a qui costa reconèixer darrere la caracterització d'Enric VIII-, *L'última reina* és una pel·lícula densa, temàticament apassionant i una lliçó d'història de primer nivell.

Paco Vilallonga
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona